

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Annemieke de Man | Greenport Aalsmeer <ademan@greenportaalsmeer.nl>

Verzonden: woensdag 3 mei 2023 09:55

Aan: _griffie <griffie@prvlimburg.nl>

Onderwerp: Brief inzake huisvesting internationale medewerkers

Beste griffie,

Bijgaand ontvangt u een brief met twee bijlagen van Greenports Nederland inzake de huisvesting van internationale medewerkers. Deze brief is bestemd voor de Statenleden en de formerende partijen in uw provincie. Kunt u zorgdragen voor de verspreiding ervan?

Bij voorbaat hartelijk dank. Bij eventuele vragen kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Annemieke de Man

Coördinator Transitietafel Huisvesting Internationale Medewerkers Greenports Nederland

06-12888747

Aan: de formerende partijen in de provincie Limburg
Per e-mail via de griffie

Zoetermeer, 3 mei 2023

Betreft: aandacht voor huisvesting internationale medewerkers

Geachte leden van Provinciale Staten, deelnemend aan de formatie,

We willen u op de eerste plaats feliciteren met uw verkiezing in de Provinciale Staten, en met uw plaats aan de formatietafel. U werkt met elkaar aan het formeren van een nieuwe coalitie en aan het opstellen van een nieuw coalitieakkoord. Wij vragen u om in dat coalitieakkoord specifieke aandacht te besteden aan de huisvesting van internationale medewerkers. In dit schrijven bieden we u een aantal handreikingen aan die hierbij behulpzaam zijn.

De gemeenten in uw provincie staan voor een belangrijke huisvestingsopgave voor deze en andere doelgroepen: er bestaan grote zorgen over het huidige tekort aan reguliere woningen en aan goede huisvestingslocaties voor internationale medewerkers. De aanhoudende berichtgeving in de media benadrukt de problematiek en de urgentie hiervan. Door ruimte te geven aan de realisatie van short- en midstay huisvestingslocaties binnen gemeenten, kan de druk op de reguliere woningmarkt verlicht worden.

Hoe groot de noodzaak is om extra huisvesting te realiseren voor deze specifieke doelgroep, wordt cijfermatig onderbouwd door een recent onderzoek dat onderzoeksbureau Decisio in opdracht van Greenports Nederland uitvoerde. Uit dat onderzoek blijkt onder andere dat het aantal internationale medewerkers jaarlijks blijft groeien met 4,5%, terwijl het aanbod aan woonruimte daarbij achterblijft. Hoe de inzet van internationale medewerkers zich in uw provincie ontwikkelt, kunt u zien in het onderzoeksrapport in de bijlage van deze brief.

Het tekort aan kwalitatief goede huisvestingslocaties speelt in alle sectoren, in iedere gemeente en in iedere provincie, dus ook in de uwe. De land- en tuinbouwsector neemt zelf verantwoordelijkheid voor het goed huisvesten van de internationale medewerkers. Er zijn legio ondernemers die – al dan niet in samenwerking met andere partijen – willen investeren in de realisatie van nieuwe huisvesting. Dat lukt alleen in samenwerking met de gemeenten die hierbij faciliteren. Denk daarbij aan passend beleid, samenwerking en afstemming met buurgemeenten, locatie-onderzoeken, goede registratie en politiek en bestuurlijk draagvlak voor en steun aan de goede initiatieven.

U kunt als provincie de gemeenten ondersteunen bij het maken van passend beleid. Enerzijds door in de provinciale verordening de vestiging van huisvestingslocaties voor deze doelgroep mogelijk te maken. Zo blijkt uit de praktijk dat het versneld faciliteren van short stay huisvestingsfaciliteiten aan de randen van of buiten BSD (bestaand stads- en dorpsgebied), aan de randen van industrieterreinen en op de bedrijfsterreinen van ondernemers het snelst tot positieve resultaten leidt. Anderzijds kunt u een wezenlijke bijdrage leveren door de regionale samenwerking op dit onderwerp tussen gemeenten te stimuleren en te faciliteren, zoals sommige provincies al doen.

Wij hebben als Greenports Nederland in de afgelopen jaren met veel gemeenten samengewerkt bij het maken van beleid. Ook hebben we ervaring opgedaan met het opzetten van regionale samenwerkingsverbanden. Onze opgedane kennis willen we uiteraard met u delen: we trekken graag samen met u op om gemeenten te stimuleren om tot goede huisvesting te komen.

In onze optiek is dit onderwerp te belangrijk om er geen werk van te maken en de praktijk laat zien dat er adequate oplossingen voorhanden zijn. We hopen dan ook dat u hier proactief mee aan de slag gaat. Heeft u vragen over deze brief of kunnen we u op welke manier dan ook helpen, aarzel dan niet om met ons contact op te nemen via huisvesting@greenports-nederland.nl.

Met vriendelijke groet,

Nees van Wolfswinkel

Voorzitter bestuurlijke tafel huisvesting internationale medewerkers Greenports Nederland en wethouder Neder-Betuwe.

NB Op 9 juni a.s. organiseren we in de gemeente Peel en Maas (Noord-Limburg) een werkbezoek aan een goed voorbeeld van een huisvestingslocatie bij een agrarisch ondernemer op het bedrijf. Dit bezoek maakt deel uit van een reeks van drie werkbezoeken voor bestuurders (provinciaal en gemeentelijk), ambtenaren (provinciaal en gemeentelijk) en ondernemers. U bent van harte uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn. Meer informatie over dit werkbezoek vindt u in de bijlage.

Bijlage 1: onderzoeksrapport Decisio

Bijlage 2: Uitnodiging werkbezoek

ARBEIDSMIGRANTEN IN PROVINCIE LIMBURG

Factsheet kerngegevens
5 april 2022

NB: Decisio gebruikt in de monitor en dit rapport het begrip ‘arbeidsmigrant’. Desgewenst kunt u, in plaats van dat begrip, ook ‘internationale medewerker’ hanteren

In opdracht van **GREENPORTS**
NEDERLAND

In provincie Limburg werkten in 2020 ruim 51 duizend arbeidsmigranten. Sinds 2010 is het aantal jaarlijks gemiddeld gegroeid met 2,8%. Dit is iets lager dan landelijk gemiddeld (4,2%).

Venray is de belangrijkste werkgemeente voor arbeidsmigranten in de provincie Limburg: een derde van alle arbeidsmigranten werkt in deze gemeente. Ook Venlo, Roermond en Maastricht zijn gemeenten waar meer dan 3.000 arbeidsmigranten werken.

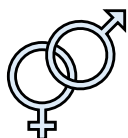
De meeste arbeidsmigranten zijn werkzaam in de zakelijke dienstverlening en horeca. Circa 6 op de 10 arbeidsmigranten werken via een uitzendbureau. Dit is hoger dan landelijk gemiddeld (48%).

De meeste kort verblijvende arbeidsmigranten verblijven tot 4 maanden (40%). Een derde verblijft tussen de 4 en 8 maanden. Van arbeidsmigranten die langer dan een jaar verblijven, is 29% één tot twee jaar actief. 23% blijft 5 jaar of langer.

54% van de in provincie Limburg werkzame arbeidsmigranten is van Poolse afkomst. Andere belangrijke herkomstlanden zijn Roemenië, Duitsland en Bulgarije. Sinds 2010 is vooral het aantal Roemenen en Bulgaren toegenomen.

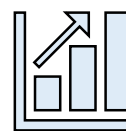
6 op de 10 arbeidsmigranten is man. Daarnaast is circa 36% van de arbeidsmigranten tussen de 25 en 35 jaar oud. Deze groep nam sinds 2010 in aandeel toe, net als de groep arbeidsmigranten tussen de 55-67.

Op basis van BRP-registraties staan in 2020 ruim 20 duizend arbeidsmigranten geregistreerd woonachtig in provincie Limburg. Een vijfde daarvan woont in gemeente Venlo. Gemiddeld neemt het aantal jaarlijks toe met 8%.

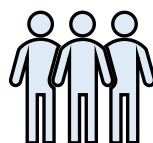

80% van de arbeidsmigranten woont en werkt in provincie Limburg. De belangrijkste pendelrelaties zijn met de provincie Noord-Brabant, met name de gemeenten Eindhoven, Tilburg, Waalwijk en Helmond.

Uit de prognoses scenario's blijkt voor de provincie Limburg dat het aantal internationale arbeidsmigranten de komende tien jaar blijft toenemen tot een populatie van naar schatting ruim 65 tot 75 duizend arbeidsmigranten in 2030. Dit betekent een jaarlijkse groei van 3 tot 4%.

Aantal arbeidsmigranten fors toegenomen, en dit blijft de komende 10 jaar groeien

2010 – 2020: jaarlijkse groei

Het aantal arbeidsmigranten in Nederland is sinds 2010 tot en met 2020 jaarlijks blijven toenemen van 357,7 duizend in 2010 naar 540,6 duizend in 2020. Dit betekende tot en met 2020 een groei van **4,2%** per jaar in Nederland; in Limburg **3,0%** per jaar. Groeicijfers verschillen per regio, maar overall beeld is helder: het aantal arbeidsmigranten neemt overal toe.

Tot 2030: blijvende toename te verwachten

Tot 2030 verwachten we dat het aantal arbeidsmigranten in Nederland en in de zes Greenportregio's blijft groeien. Ook hierin zijn er regionale verschillen, maar jaarlijkse toename in Nederland van gemiddeld 2,5 tot 4,5% is aannemelijk.

Regio	Aantal in 2010	Aantal in 2020	Jaarlijkse groei (%) 2010 - 2020	Jaarlijkse groei (%) Tot 2030	Verwacht: aantal in 2030
Nederland	357,7 duizend	540,6 duizend	4,2%	2,5 – 4,5%	692 – 840 duizend
Zuid-Holland	87,4 duizend	144,6 duizend	5,2%	2,4 – 4,4%	183 – 223 duizend
Gelderland	38,3 duizend	62,3 duizend	4,9%	4,0 – 6,0%	93 -109 duizend
Limburg	38,7 duizend	51,1 duizend	2,8%	3,0 – 4,0%	65 – 75 duizend
Noord-Brabant	61,7 duizend	91,9 duizend	4,1%	3,6 – 5,3%	131 – 154 duizend
Noord-Holland	73,5 duizend	114,8 duizend	4,6%	1,7 – 3,6%	136 – 164 duizend
Utrecht	21,2 duizend	24,5 duizend	1,4%	3,0 – 8,0%	34 – 61 duizend

‘Arbeidsmigranten’ staan zeker de komende jaren nog op de maatschappelijke en publieke agenda

Corona leidde in 2020 tot een daling van het aantal werkzame arbeidsmigranten in Nederland

Effect Corona: gemiddelde afname van 11%

In 2020 daalde het aantal arbeidsmigranten – naar verwachting als gevolg van de situatie rondom Corona – tot het niveau tussen 2017 en 2018. De gemiddelde daling in Nederland tussen 2019 en 2020 bedroeg **11%**; Limburg **12%**. Veel arbeidsmigranten zijn (tijdelijk) naar huis gegaan, door vraaguitval of vanwege angst voor gesloten grenzen.

Verwachtingen na 2022

Het is nog niet bekend of Corona in Nederland tot structureel minder arbeidsmigranten gaat leiden. Maar, gelet op het herstel van de Nederlandse economie is het aannemelijk dat aantal arbeidsmigranten in Nederland inmiddels weer is toegenomen. De te verwachten gemiddelde groei in Nederland tot 2030 (2,5 – 4,5% per jaar) blijft een realistisch uitgangspunt.

Regio	Daling 2019-2020 (%)	Daling 2019-2020 (absoluut)
Nederland	-11%	-68.690
Zuid-Holland	-11%	-18.510
Gelderland	-18%	-13.680
Limburg	-12%	-6.670
Noord-Brabant	-8%	-8.425
Noord-Holland	-10%	-12.700
Utrecht	-7%	-1.835

Het is aannemelijk dat Corona een tijdelijke dip is; geprognostiseerde gemiddelde groei tot 2030 blijft realistisch

Uitzendbranche is belangrijkste sector en speler in het werkveld

Uitzendbranche: belangrijkste sector en speler

De uitzendbranche is vanaf 2010 al de belangrijkste sector geweest waarvoor de meeste arbeidsmigranten werkzaam zijn in uiteenlopende sectoren zoals logistiek, industrie, land- en tuinbouw en transport. In 2020 is in Nederland zo'n **48%** van arbeidsmigranten actief via een uitzendbureau. In enkele provincies is dat aandeel hoger en toegenomen (Zuid-Holland, Gelderland en Limburg); in andere provincies zien we tegenovergestelde ontwikkeling. Maar, de uitzendbranche is en blijft de belangrijkste speler.

Naast werken via de uitzendbranche zijn arbeidsmigranten veelal (rechtstreeks) actief in zakelijke dienstverlening, horeca en de land- en tuinbouw. In de landbouw ging het in 2010 gemiddeld (Nederland) om 10%; in 2020 om **5%**. Het relatieve aandeel is in 2020 lager, maar in absolute zin wel toegenomen.

Regio	Aandeel uitzendbranche 2010 (%)	Aandeel uitzendbranche 2020 (%)
Nederland	47%	48%
Zuid-Holland	50%	58%
Gelderland	59%	64%
Limburg	40%	58%
Noord-Brabant	50%	44%
Noord-Holland	41%	34%
Utrecht	44%	30%

Het is dus van belang om de uitzendbranche aan tafel te hebben in het vraagstuk rondom arbeidsmigranten

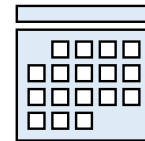
Opvallend is: gemiddelde leeftijd van arbeidsmigrant stijgt, maar verblijfsduur neemt af

Vooraf 25-35 jarigen actief

De grootste groep arbeidsmigranten in Limburg was in de afgelopen 10 jaar vooral de groep 25-35 jarigen. In 2010 bedroeg dat aandeel **32%**. Dit aandeel is sinds 2010 toegenomen; in 2020 gaat het om **36%**. In dezelfde periode is vooral het aandeel 15-25 jarigen onder de arbeidsmigranten afgenomen (van 22% in 2010 naar 20% in 2020). Ook de groepen arbeidsmigranten ouder dan 35 jaar zijn sinds 2010 licht gegroeid.

Dit wijst erop dat waarschijnlijk in toenemende mate meer ervaren arbeidsmigranten naar Nederland komen om te werken.

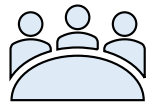
Verblijfsduur neemt af

Voorheen was de grootste groep arbeidsmigranten nog zo'n 8 tot 12 maanden werkzaam in Limburg. Tegenwoordig zien we vooral een verschuiving naar een kortere verblijfsduur. Vooral de groep arbeidsmigranten die tot 4 maanden werkzaam neemt toe: van **27%** naar **40%**.

De oorzaak voor deze trend is niet exact te duiden, maar mogelijk dat vooral de verdere flexibilisering van banen en de arbeidsmarkt en de sterke positie van uitzendbureaus hierbij sterk van invloed is.

Vooraf de kortere verblijfsduur van arbeidsmigranten in Limburg wijst op het belang van het aanbod van voldoende short-stay huisvesting

Tot slot: aanpak en insteek van vraagstuk rondom arbeidsmigranten vanuit meerdere invalshoeken

Structureel vraagstuk: voornamelijk huisvesting

Gelet op structurele karakter van groeiend aantal arbeidsmigranten (maar ook: krimp bevolking en beroepsbevolking, integratie) is duidelijk dat deze groei aandacht vraagt voor:

- vanuit **huisvestingsperspectief**: beschikbaarheid van voldoende kwalitatief passende woonplekken (met extra aandacht en effort voor short-stay voorzieningen)
- vanuit **economisch perspectief**: goed werkgeverschap/HR, goede informatievoorziening en arbeidsomstandigheden
- vanuit **perspectief omgevingskwaliteit**: aandacht voor leefbaarheid, sociale cohesie en voorzieningen
- Vanuit **registratie**: nu nog verschil in aantallen **werkende** (op basis van werklocatie) en **wonende** (op basis van woonlocatie) arbeidsmigranten. Dat komt door lage registratiegraad. Het woonadres van de arbeidsmigrant is namelijk onbekend wanneer de arbeidsmigrant niet geregistreerd is in de BRP. Het actief verhogen van de registratiegraad is daarom een belangrijk aandachtspunt.

Achtergrond	P. 9 – 10
Aantal werkende arbeidsmigranten	P. 11 – 13
Kenmerken	P. 14 – 17
Aantal BRP-geregistreerde arbeidsmigranten	P. 18 – 20
Pendelrelaties	P. 21
Prognose	P. 22
Bijlage: methodiek	P. 23 – 24

Aanleiding, vraagstelling en geografische afbakening

Het Nederlandse tuinbouwcluster heeft zich via zeven regionale Greenports en tuinbouwregio's verenigd in Greenports Nederland. Vanuit het strategisch platform GreenBoard wordt samengewerkt in een kennisdelingsprogramma. Binnen de samenwerking is bij de landelijke werktafel huisvesting internationale werknemers behoefte om inzicht te krijgen in het aantal en de belangrijkste kenmerken van arbeidsmigranten op landelijk en provinciaal niveau.

Voorliggend rapport bevat informatie over de populatie arbeidsmigranten in de provincie Limburg. Op dat schaalniveau zijn gegevens voornamelijk gepresenteerd, daarnaast wordt in dit rapport gerefereerd aan en vergeleken met het landelijk niveau. Dit rapport maakt onderdeel uit van een serie van zes provinciale rapporten (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg).

Aanpak

Het rapport beschrijft de aantallen werkzame en woonachtige arbeidsmigranten in de **provincie Limburg**, hun kenmerken en ontwikkeling daarin over de periode 2010 – 2020. Daarnaast bevat de analyse een prognose van de verwachte ontwikkeling van het aantal werkzame arbeidsmigranten tot 2030.

Brondata en definitie

De cijfers zijn afkomstig uit de Monitor Internationals van Decisio (2022). Deze monitor is gebaseerd op de meest actuele bronbestanden van de CBS Microdata, waaronder gegevens van de Belastingdienst en de Basisregistratie Personen (BRP).

In dit rapport worden verschillende begrippen gebruikt. Voor de duidelijkheid geven we hier een overzicht van hetgeen we daarmee bedoelen:

- **Internationale werknemer:** is een economisch-actieve persoon met alleen een buitenlandse nationaliteit (oftewel deze persoon heeft niet de Nederlandse nationaliteit) en die in loondienst is bij een in Nederland gevestigde organisatie. Voor deze persoon wordt loonheffing afgedragen aan de Belastingdienst.
- **Kenniswerker:** is een internationale werknemer die gerekend wordt tot de groep kenniswerkers waarbij een minimale looneis gesteld is voor twee leeftijdsgroepen. Deze groep valt niet binnen de scope van dit onderzoek.
- **Arbeidsmigrant:** is een internationale werknemer die minder verdient dan de gestelde minimale looneis voor de kenniswerker. In de bijlage bij dit rapport is dit nader toegelicht.

Dynamische database

Decisio hanteert vanaf de aanvang van onze landelijke monitor dezelfde definities en berekeningswijzen. Vervolgens gebruiken we uiteenlopende CBS Microdata-bestanden om onze monitor/database op te bouwen met gegevens vanaf 2010 tot zo recent mogelijk. Eens per jaar (in december) actualiseren we onze database voor de meest recente inzichten. Deze actualisatie voeren we uit voor alle beschikbare gegevens voor alle jaren vanaf 2010. Dat impliceert (dus) een volledige actualisatie voor het meest recente onderzoeksjaar, maar ook voor de jaren daarvoor. De reden hiervoor is dat het CBS over steeds actuelere, meer en betere gegevens beschikt. En, met terugwerkende kracht gaat dat ook over gegevens in het verleden. Dat betekent dat wij niet alleen een actualisatie uitvoeren voor het laatst beschikbare bronjaar, maar ook voor de jaren daarvoor. Dit betekent dat de nieuwste monitorgegevens, ook voor jaren in het verleden, kunnen afwijken van de gegevens in voorgaande monitorrapportages van Decisio.

Meerdere doelgroepen in monitor: voorkomen van dubbeltellingen

Vanaf 2022 voert onze Monitor Internationals meer internationale doelgroepen dan alleen de internationale kenniswerkers en arbeidsmigranten.

De monitor is verbreed met landelijke gegevens over internationale studenten, statushouders en inkomensafhankelijke partners. Om eventuele dubbeltellingen in de uitkomsten te voorkomen is ervoor gekozen om personen toe te wijzen aan een doelgroep op basis van hun verondersteld hoofdmotief voor verblijf in Nederland. Deze verbreding van onze monitor en de correcties die we daarvoor uitvoeren kunnen tot (kwantitatieve) verschillen in de uitkomsten leiden voor wat betreft de voorgaande monitorrapportages van Decisio.

Data op basis van adres werkgever

In de CBS Microdata is de werklocatie van arbeidsmigranten geregistreerd als het adres van de werkgever. Indien een arbeidsmigrant voor een uitzendbureau werkt, komt het voor dat het werkadres elders gelegen is omdat zij bij een of meerdere werkgevers zijn uitgezonden. Dit daadwerkelijke werkadres is op basis van CBS Microdata niet bekend. Daarom kan er sprake zijn van een onder- of overschatting.

Afronding

Cijfers zijn afgerond op vijftallen (in verband met onze verplichting ter borging van de privacy aan het CBS). Provincie- of regiototalen tellen, door deze afrondingen, niet altijd op tot het totaal van alle onderliggende gemeenten.

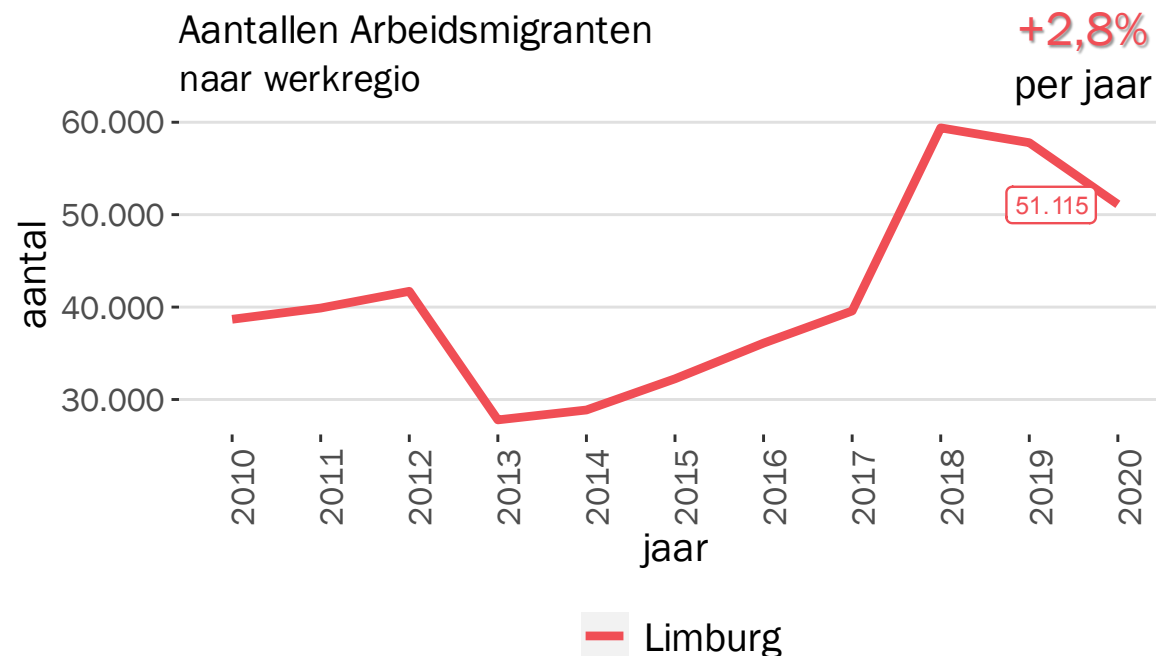
Aantal arbeidsmigranten groeit jaarlijks gemiddeld 2,8%

In 2020 werkten in provincie Limburg 51,1 duizend arbeidsmigranten. Sinds 2010 is het aantal arbeidsmigranten met ruim 13 duizend gegroeid. Gemiddeld neemt het aantal jaarlijks toe met 2,8%. Door de jaren heen fluctueert het aantal werkzame arbeidsmigranten, met onder andere een daling in economisch dipjaar 2012. Ook in 2020 daalt het aantal arbeidsmigranten – naar verwachting als gevolg van de situatie rondom covid-19 – tot het niveau tussen 2017 en 2018. Veel arbeidsmigranten zijn (tijdelijk) naar huis gegaan, als gevolg van vraaguitval (horeca) of vanwege angst voor gesloten grenzen.

Venray en Venlo belangrijke werkgemeenten

De belangrijkste werkgemeenten voor arbeidsmigranten zijn Venray, Venlo en Roermond. Ruim de helft van alle arbeidsmigranten werkt in een van deze gemeenten. In absolute zin is het aantal arbeidsmigranten in deze drie gemeenten het sterkst gegroeid tussen 2010 en 2020, met de sterkste groei in Venray (+ 9.065). Een verklaring daarvoor is de groei van een groot uitzendbureau voor arbeidsmigranten in deze gemeente.

In veel gemeenten is het aantal arbeidsmigranten tussen 2010 en 2020 gegroeid. Uitzondering daarop is Horst aan de Maas (-1.885 arbeidsmigranten). Ook in Brunssum, Leudal en Stein daalt het aantal tussen 2010 en 2020.

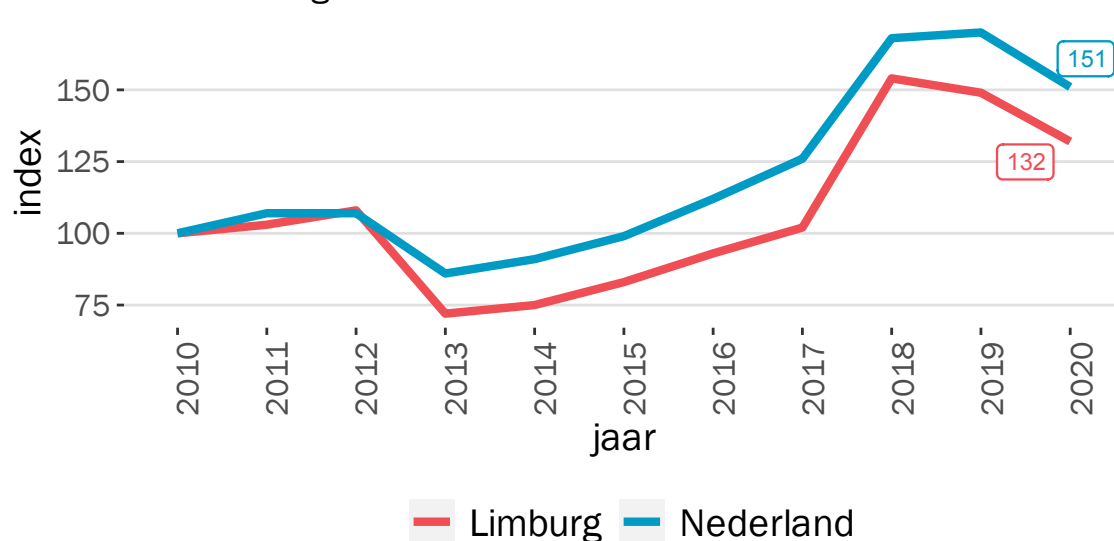

Top-10 werkgemeenten arbeidsmigranten provincie Limburg

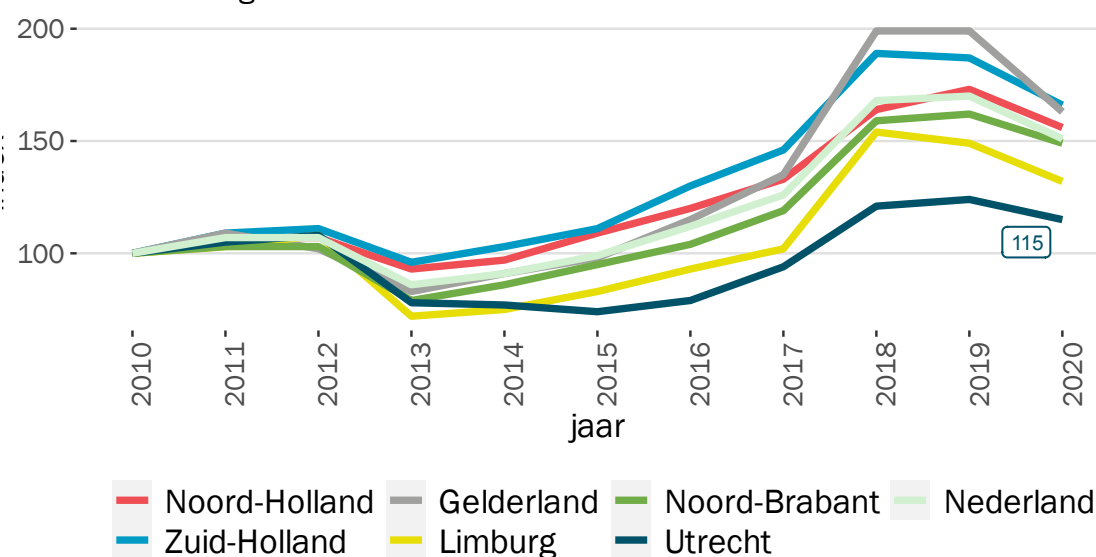
Gemeente	Aantal	Jaarlijkse groei (%)
Venray	16.470	8%
Venlo	8.200	2%
Roermond	4.465	3%
Maastricht	3.125	3%
Horst aan de Maas	2.675	-5%
Heerlen	2.475	3%
Peel en Maas	2.335	6%
Sittard-Geleen	2.225	4%
Weert	1.670	1%
Kerkrade	1.455	3%

Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

Indexcijfers Arbeidsmigranten
naar werkregio

Indexcijfers Arbeidsmigranten
naar werkregio

Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

Vergelijking met Nederlandse ontwikkeling

De indexcijfers in bovenstaande figuur geven de ontwikkeling van het aantal arbeidsmigranten in Limburg weer ten opzichte van de landelijke ontwikkeling. Sinds 2010 neemt het aantal arbeidsmigranten in Nederland jaarlijks toe met 4% tot 540,6 duizend in 2020. De gemiddelde jaarlijkse groei in Limburg ligt met 2,8% onder dit gemiddelde.

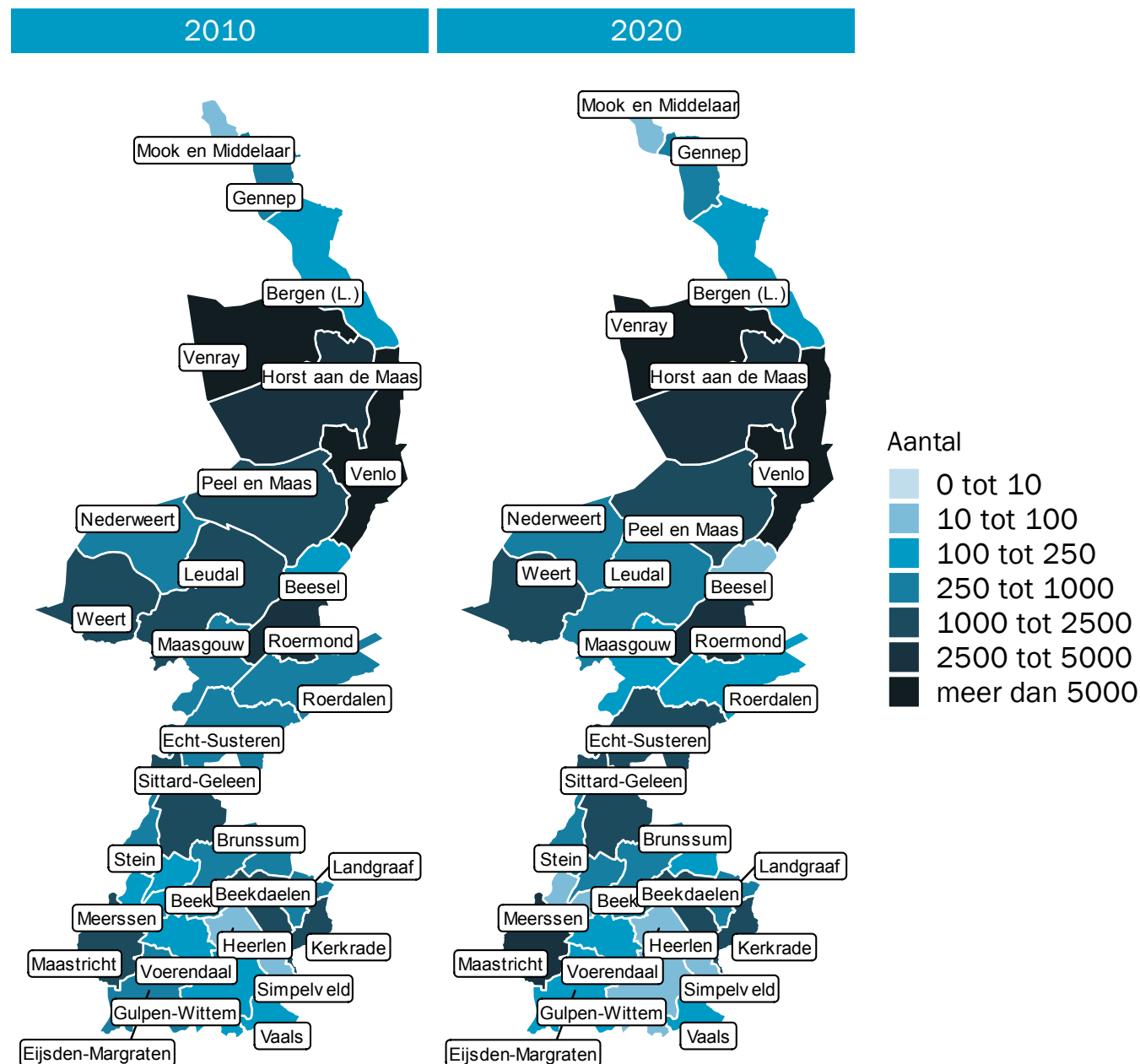
Het verschil in groei lijkt vooral te zijn ontstaan door een sterke daling van het aantal arbeidsmigranten in economische dipjaren 2012 en 2013. Corona lijkt in Limburg een vergelijkbare impact gehad te hebben als landelijk.

Vergelijking met referentieprovincies

In de bovenstaande figuur staan de indexcijfers voor zes provincies en Nederland als geheel. De groeicijfers tussen de verschillende provincies lopen wat uiteen. Het aantal werkzame arbeidsmigranten in provincie Limburg groeit langzamer dan in provincie Noord-Brabant, maar sterker dan in provincie Utrecht.

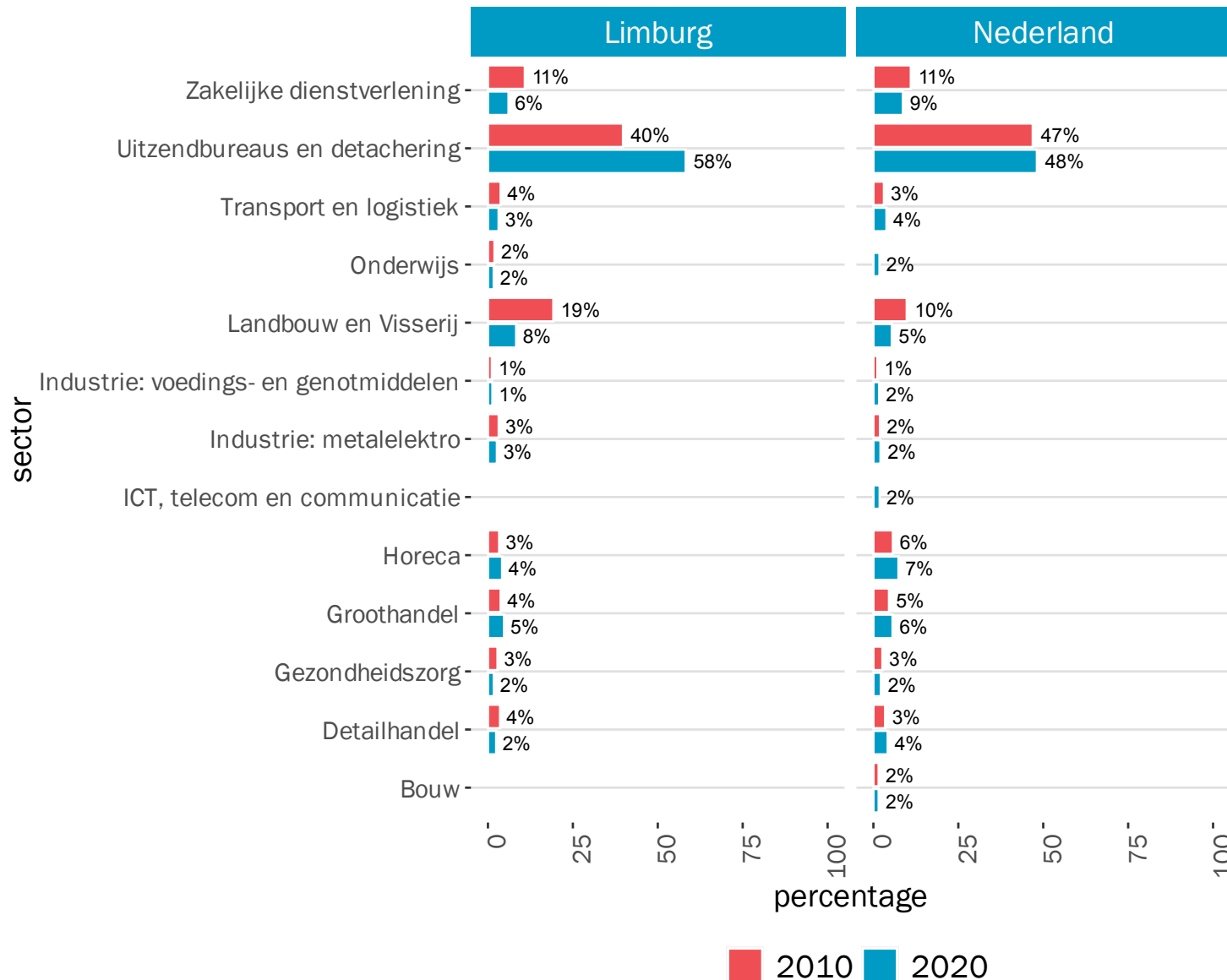
AANTAL WERKENDE ARBEIDSMIGRANTEN

Aantallen Arbeidsmigranten
naar werkregio

Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

Top sectoren arbeidsmigranten naar werkregio

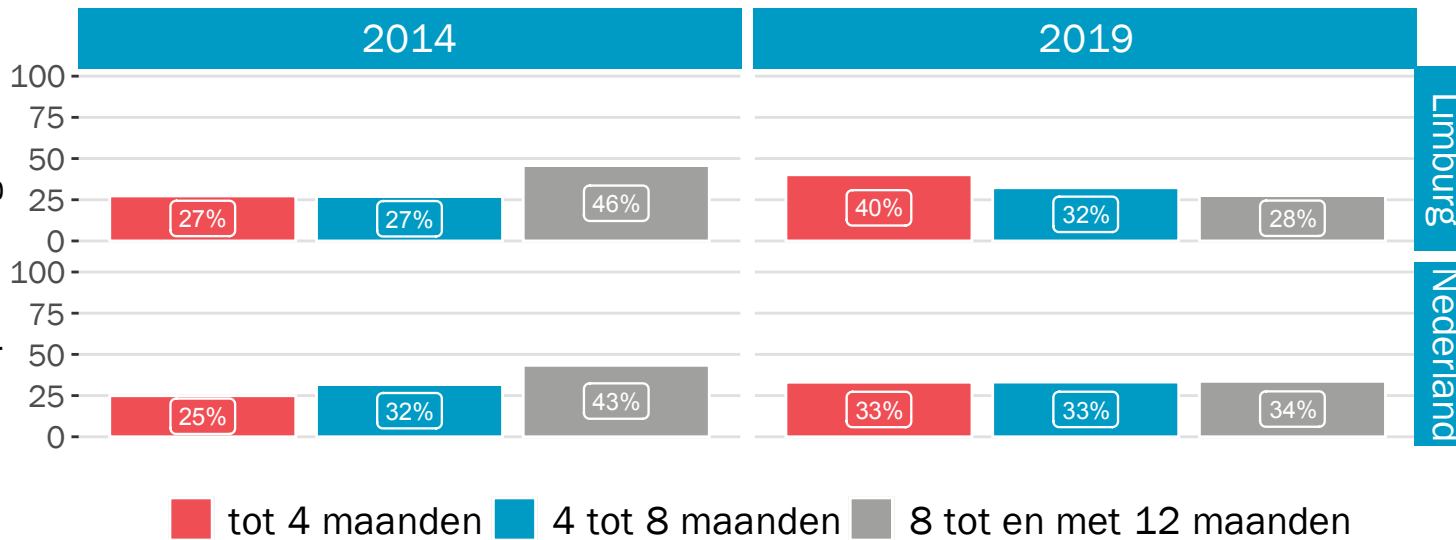

Top-15 werksectoren

In de figuur zien we de top 15 grootste werksectoren voor de provincie Limburg en voor Nederland als geheel voor de jaren 2010 en 2020. Het betreft het aandeel arbeidsmigranten dat werkzaam is binnen een bepaalde sector t.o.v. het totale aantal arbeidsmigranten in dat jaar.

We zien dat het aandeel arbeidsmigranten dat werkzaam is bij een uitzendbureau in 2020 een stuk groter is dan voor Nederland als geheel. In 2010 was dit nog niet het geval. Het aandeel in andere sectoren in de provincie Limburg is afgenomen. Dit komt onder meer doordat het aantal arbeidsmigranten dat werkzaam is via uitzendbureaus is toegenomen.

Verblijfsduur van Arbeidsmigranten naar werkregio

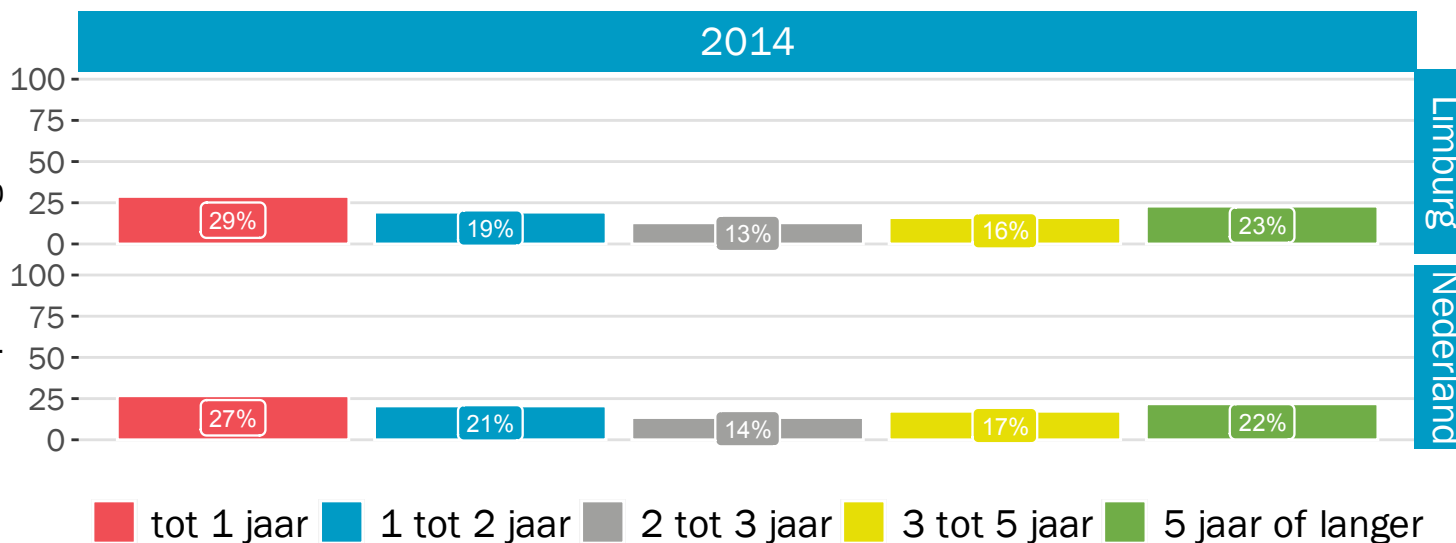

De verblijfsduur van arbeidsmigranten is sterk afhankelijk van de sector waarin zij werkzaam zijn en loopt uiteen van enkele weken tot meer dan een jaar.

Verblijfsduur korter dan een jaar

Als we kijken naar de groep arbeidsmigranten die korter dan een jaar werkzaam is zien we dat 40% maar tot vier maanden werkzaam. In Nederland als geheel zien we dit 33% is. In vergelijking met 2014 zien we dat de werkduur in 2019 korter is geworden.

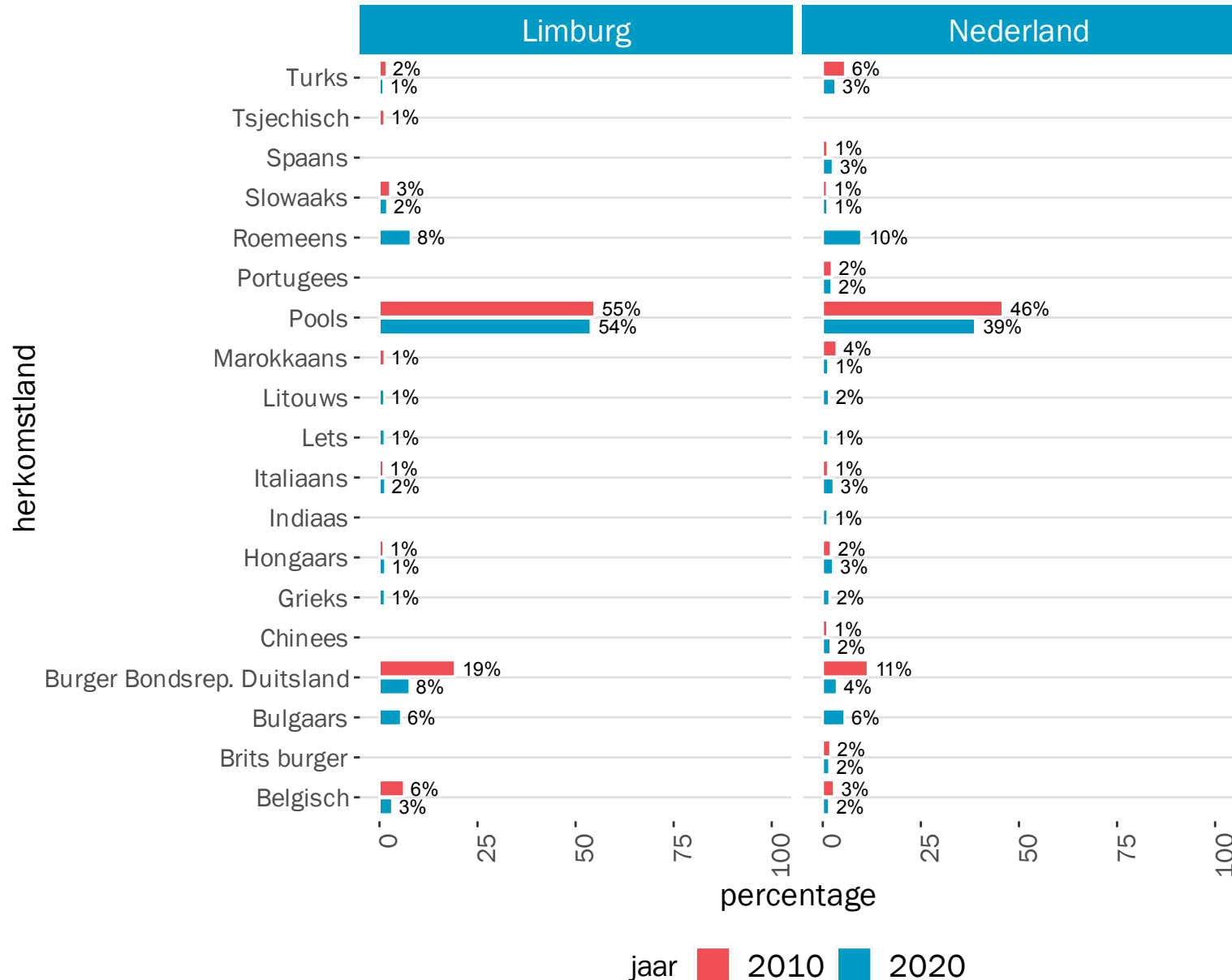
Verblijfsduur van Arbeidsmigranten naar werkregio

Verblijfsduur langer dan een jaar

Als we kijken naar verblijfsduur op de langere termijn zien we echter een vergelijkbaar beeld met Nederland als geheel. Iets minder dan een derde van alle arbeidsmigranten is korter dan een jaar werkzaam in de provincie. Een vijfde van de arbeidsmigranten is 1 tot 2 jaar werkzaam en een vijfde is 5 jaar of langer werkzaam.

Top herkomstlanden Arbeidsmigranten naar werkregio

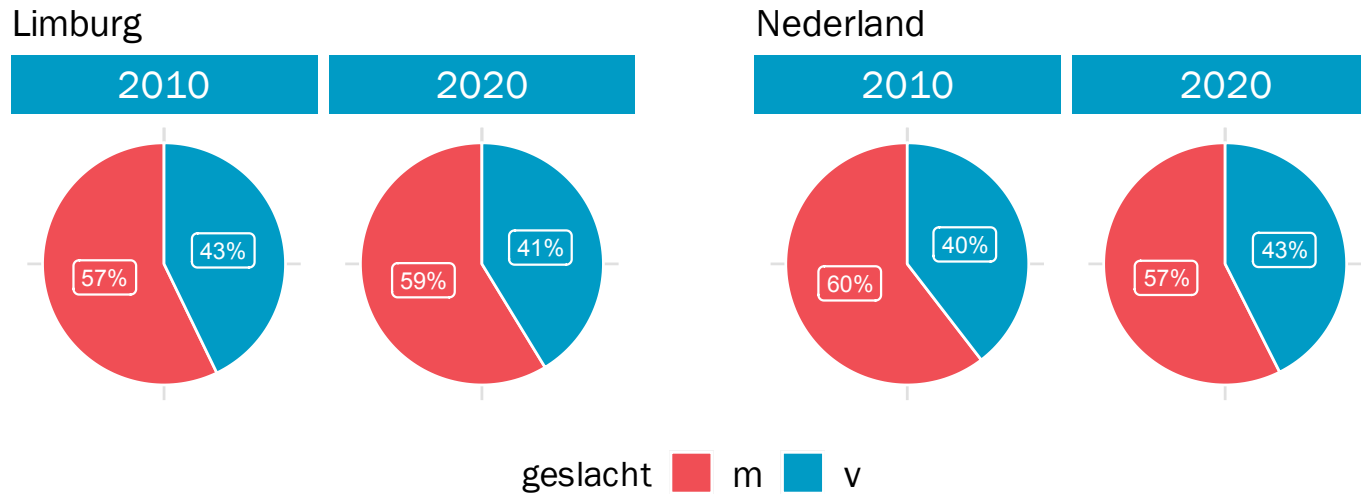
Meeste arbeidsmigranten afkomstig uit Polen, vooral aantal Roemenen en Bulgaren neemt toe

54% van de in provincie Limburg werkzame arbeidsmigranten is van Poolse afkomst. In totaal bestaat deze groep uit 27.535 arbeidsmigranten. Andere belangrijke herkomstlanden zijn Roemenië en Bulgarije. 13% van de arbeidsmigranten komt uit een van deze landen.

In de vergelijking van de belangrijkste herkomstlanden valt op dat vooral het aandeel Roemenen en Bulgaren is toegenomen in 2020: respectievelijk 8% en 6%.

De top-20 herkomstlanden van provincie Limburg komt overeen met het landelijk beeld. Een groter dan landelijk gemiddeld aandeel komt uit buurlanden als België en Duitsland.

Geslacht van Arbeidsmigranten naar werkregio

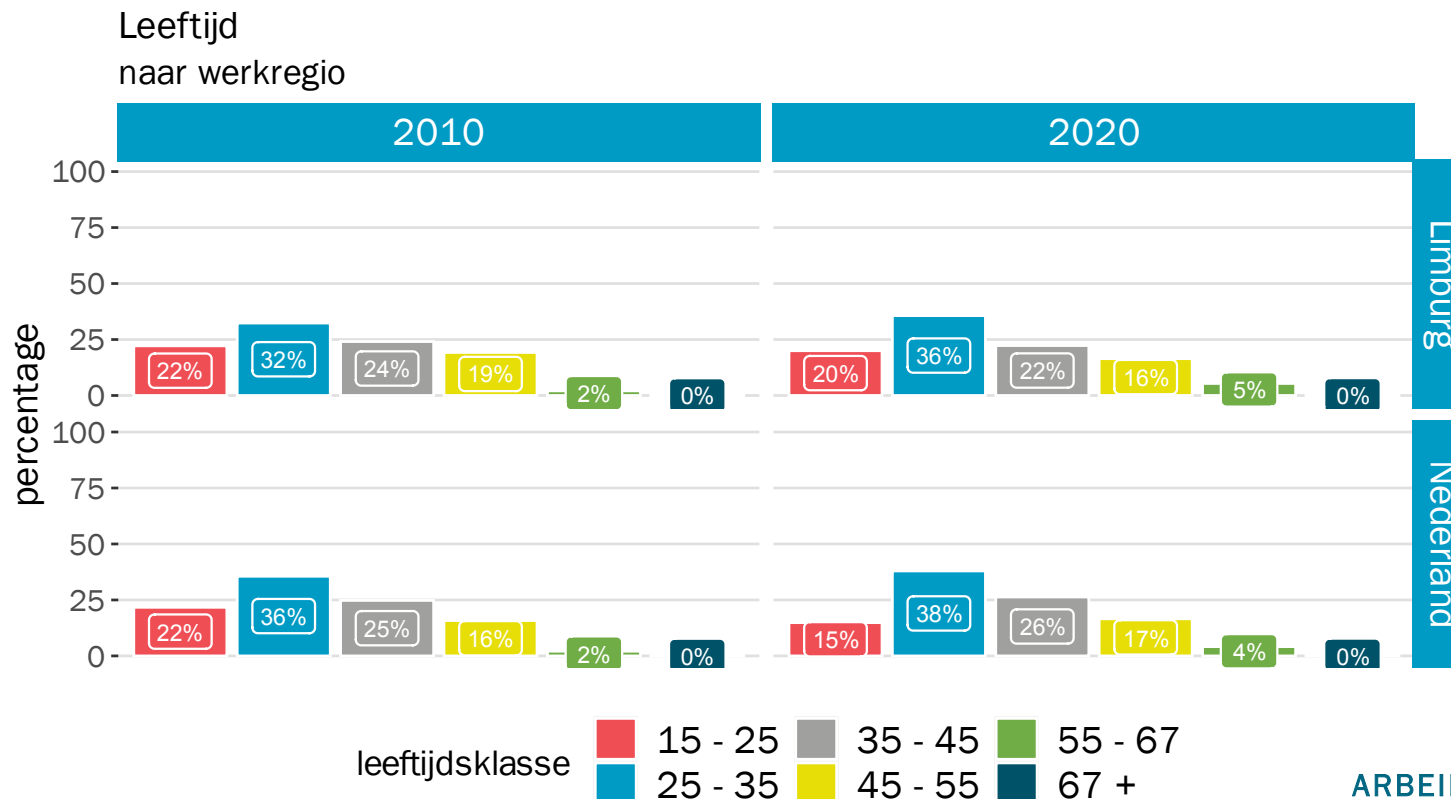

6 op 10 arbeidsmigranten is man

De populatie arbeidsmigranten in provincie Limburg kent een oververtegenwoordiging van mannen: 59% van alle arbeidsmigranten is man. Deze verhouding is ten opzichte van 2010 nagenoeg ongewijzigd: het aandeel vrouwen is licht toegenomen. De man-vrouwverhouding in Limburg is min of meer gelijk aan het landelijk beeld.

Grootste deel arbeidsmigranten 25-35 jaar

Het merendeel (36%) van de arbeidsmigranten in provincie Limburg is tussen de 25 en 35 jaar oud. Sinds 2010 is zowel in Limburg als Nederland gemiddeld het aandeel in de leeftijd 25-35 jaar groter geworden. Bovendien is er is een verschuiving waar te nemen van de leeftijdscategorie 15 jaar tot 25 jaar, naar de leeftijdscategorie van 35 jaar en ouder.

AANTAL BRP-GEREGISTREERDE ARBEIDSMIGRANTEN

Ruim 20 duizend BRP-woonachtige arbeidsmigranten

Op basis van BRP-registraties staan in 2020 ruim 20 duizend arbeidsmigranten geregistreerd woonachtig in provincie Limburg. Dit is naar verwachting een onderschatting van het daadwerkelijke aantal¹.

Tussen 2010 en 2020 neemt het aantal arbeidsmigranten min of meer geleidelijk toe, met een jaarlijkse groei van 6,8%. In absolute zin gaat het om een toename van 8.715 arbeidsmigranten. In 2020 is een stagnatie waarneembaar als gevolg van Corona. Deze daling is echter minder sterk dan bij het aantal naar werklocatie.

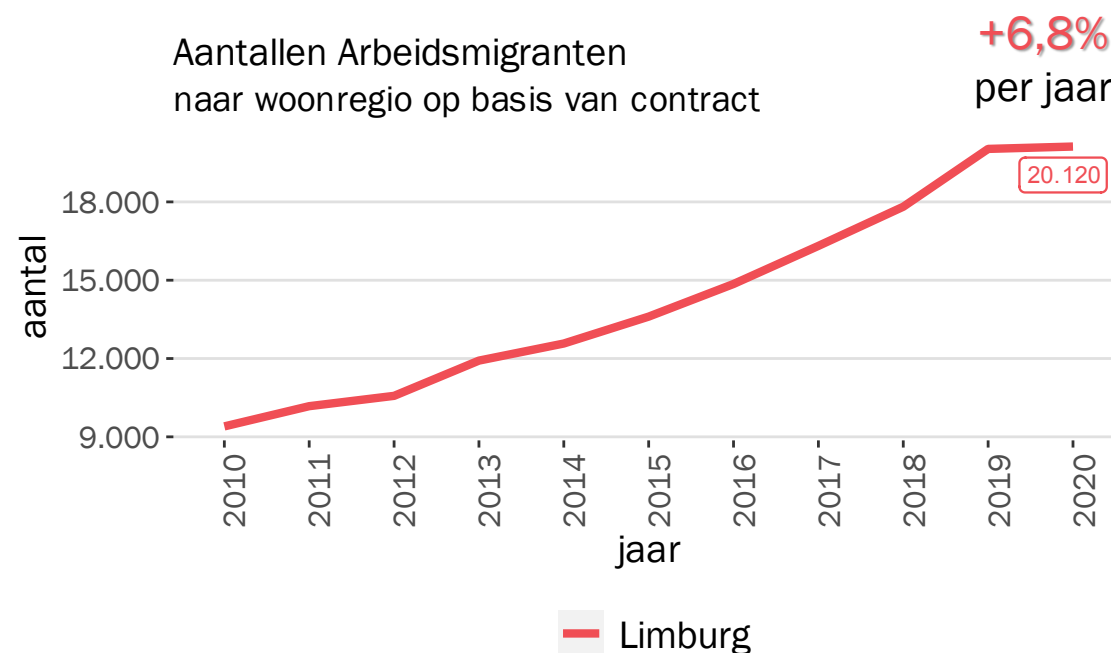
Een derde arbeidsmigranten woont in Maastricht en Venlo

Venlo en Maastricht zijn de belangrijkste woongemeenten voor geregistreerd woonachtige arbeidsmigranten. Ook Horst aan de Maas, Roermond, Venray en Heerlen zijn belangrijke woongemeenten.

Tussen 2010 en 2020 is in de meeste gemeenten het aantal arbeidsmigranten toegenomen, zeker in gemeenten waar ook veel arbeidsmigranten werken (Venray, Venlo). Ook in Horst aan de Maas is het aantal arbeidsmigranten sinds 2010 gestegen. Dit is opvallend, gezien de daling in het aantal werkzame arbeidsmigranten in dezelfde periode.

¹Het komt voor dat het woonadres van een arbeidsmigrant niet bekend is via de CBS Microdata. Bijvoorbeeld doordat de arbeidsmigrant, bij seizoensgebonden arbeid, minder dan vier maanden in Nederland verblijft en zich niet bij de gemeente inschrijft (dat is ook geen wettelijke plicht). Of het kan voorkomen dat de arbeidsmigrant onbekend is met het proces van inschrijving en/of zich niet wil inschrijven vanwege de angst voor het verliezen van rechten in het land van herkomst. Het aantal geregistreerde arbeidsmigranten via de CBS Microdata is waarschijnlijk een onderschatting van het daadwerkelijke aantal arbeidsmigranten dat in Nederland woont. Uit eerder onderzoek is de inschatting dat gemiddeld 45 tot 55% van de arbeidsmigranten zich inschrijft.

Aantallen Arbeidsmigranten naar woonregio op basis van contract

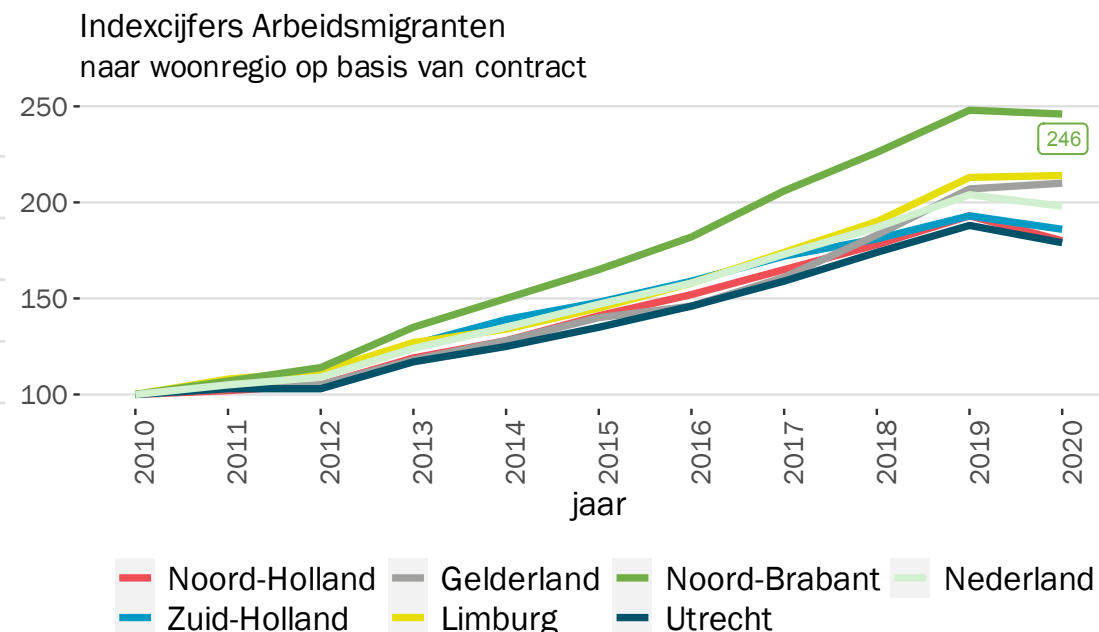
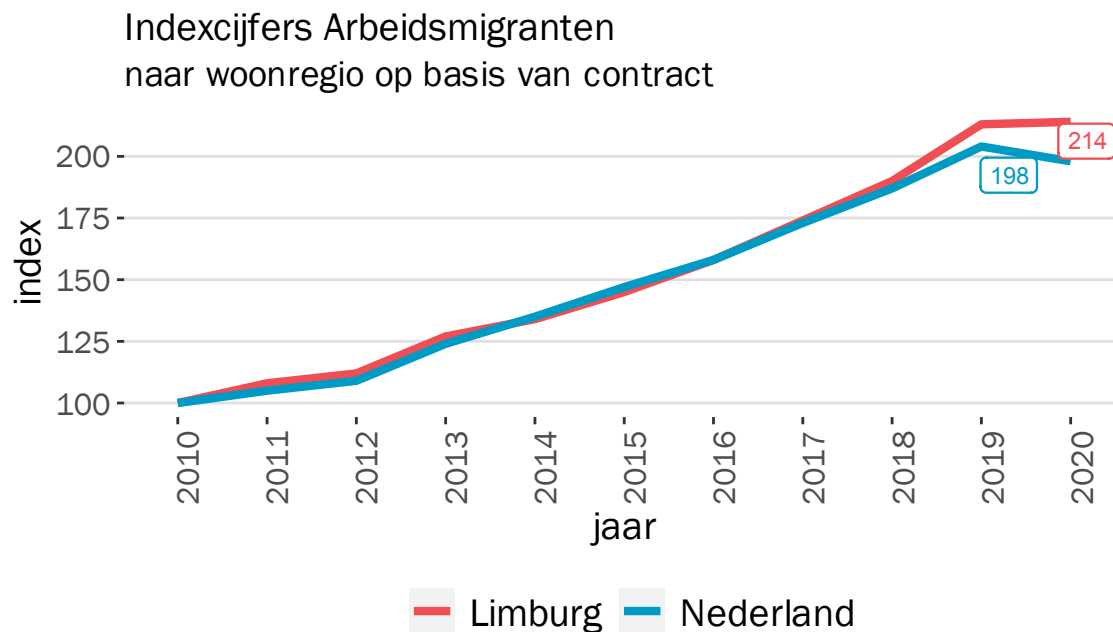

Top-10 woongemeenten arbeidsmigranten Limburg

Gemeente	Aantal	Jaarlijkse groei (%)
Venlo	3.740	9%
Maastricht	2.765	8%
Horst aan de Maas	1.390	15%
Roermond	1.375	7%
Venray	1.325	10%
Heerlen	1.320	6%
Sittard-Geleen	1.065	5%
Peel en Maas	1.060	14%
Weert	985	7%
Kerkrade	810	4%

Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

AANTAL BRP-GEREGISTREERDE ARBEIDSMIGRANTEN

Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

Vergelijking met Nederlandse ontwikkeling

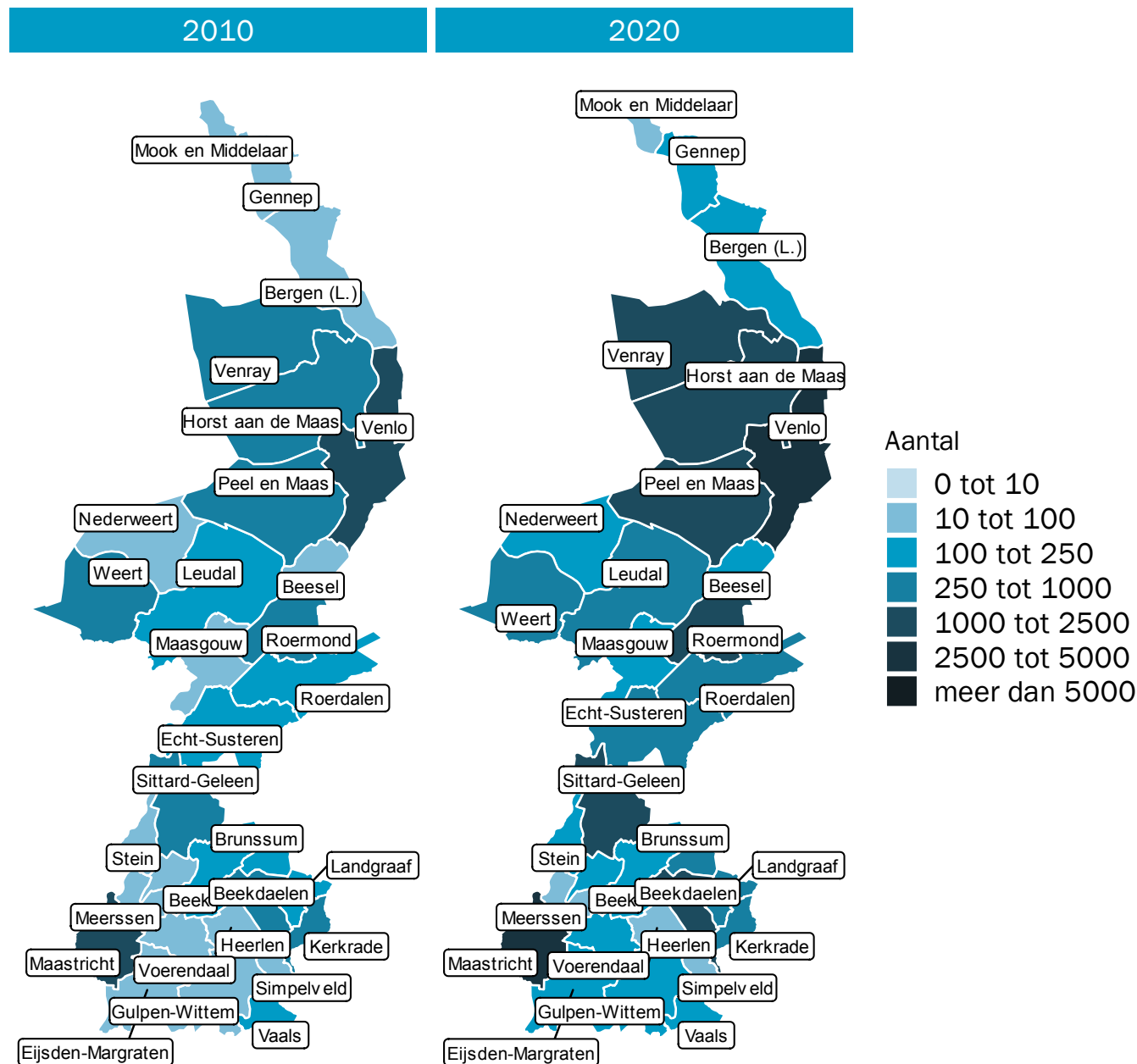
De indexcijfers in bovenstaande figuur geven de ontwikkeling in aantallen weer ten opzichte van het landelijk niveau. Sinds 2010 neemt het aantal BRP-geregistreerde arbeidsmigranten in Nederland jaarlijks toe met circa 7% tot 296 duizend in 2020. De groei was vergelijkbaar met de groei in Limburg.

Provincie Limburg kent op een na sterkste groei van het aantal woonachtige arbeidsmigranten

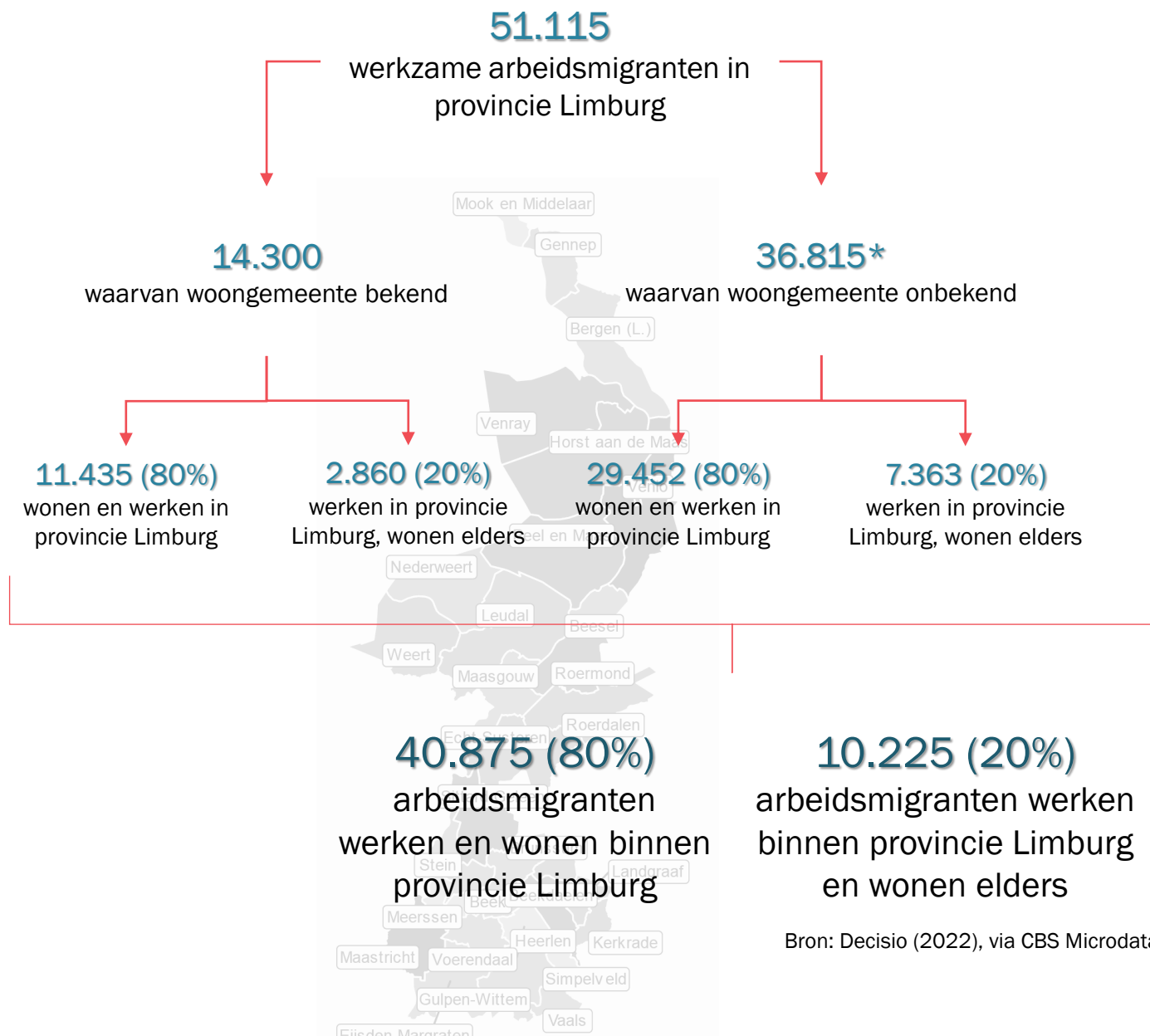
In de bovenstaande figuur zien we de indexcijfers van het aantal *woonachtige* arbeidsmigranten voor alle zes de referentieprovincies in Nederland. In Noord-Brabant zien we verreweg de sterkste stijging van het aantal woonachtige arbeidsmigranten, namelijk een groei van factor 2,5. Limburg volgt kort daarop met een jaarlijkse toename van 8% per jaar.

AANTAL BRP-GEREGISTREERDE ARBEIDSMIGRANTEN

Aantallen Arbeidsmigranten
naar woonregio op basis van contract

Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

Zo'n 80% arbeidsmigranten werkt en woont binnen provincie Limburg
80% van de arbeidsmigranten werkt en woont binnen de provincie Limburg. In absolute zin gaat het om bijna 41 duizend arbeidsmigranten.

Ruim 10 duizend arbeidsmigranten werken binnen de provincie Limburg, maar wonen elders. De belangrijkste pendelrelaties zijn met de provincie Noord-Brabant; de gemeenten Eindhoven, Tilburg, Waalwijk en Helmond.

Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

*Van arbeidsmigranten waarvan de woongemeente onbekend is, nemen we dezelfde verhouding over als van arbeidsmigranten waarvan wel een woonlocatie bekend is.

Op basis van de historische ontwikkeling in de economie en het aantal arbeidsmigranten in de provincie Limburg zijn prognoses opgesteld van de te verwachten ontwikkeling tot 2030. In onderstaand kader staat een korte toelichting op de methodiek.

Achtergrond prognose

Voor de prognose baseren we ons op bestaande regionale prognoses van het aantal banen (bron: WLO-scenario's) en de beroepsbevolking zonder migratieachtergrond (bron: CBS). Door deze prognoses aan elkaar te 'matchen' ontstaat het verschil tussen het aantal beschikbare banen in 2030 en het aantal werknemers (zonder migratieachtergrond) dat beschikbaar is om deze banen in te vullen. Hierin is rekening gehouden met verschillende demografische factoren als groei van beroepsbevolking en vergrijzing, maar ook economische ontwikkeling door uit te gaan van een WLO-hoog en WLO-laag scenario.

Het verschil tussen het aantal banen en werknemers zonder migratieachtergrond geeft een indicatie van het aantal internationale werknemers dat nodig is om aan de toekomstige vraag naar werknemers te voldoen. Vervolgens hanteren we een verdeelsleutel op basis van de bestaande verhouding tussen internationale kenniswerkers en arbeidsmigranten.

Uit de prognoses scenario's blijkt voor provincie Limburg dat het aantal arbeidsmigranten de komende tien jaar blijft toenemen tot een populatie van naar schatting **65 tot 75 duizend werkzame arbeidsmigranten in 2030**. Dit betekent een jaarlijkse groei van **3 tot 4%**.

Prognose van **65.430 tot 74.940**
werkzame arbeidsmigranten in provincie
Limburg in 2030

Methodiek

Het CBS geeft geaccrediteerde organisaties toegang tot de ‘big data’ bestanden achter de statistieken die het CBS publiceert (CBS Microdata). Decisio heeft toegang tot CBS Microdata en gebruikt dit om de Monitor Internationals op te stellen.

Voor de monitor koppelt Decisio binnen CBS Microdata arbeidscontractinformatie van werknemers in Nederland aan verschillende persoonsgegevens. Daarbinnen selecteren we de groep werknemers zonder de Nederlandse nationaliteit: de internationale werknemers. In de verdere afbakening van deze doelgroep wordt geen rekening gehouden met het aantal gewerkte uren of het jaar van vestiging in Nederland.

Op gemeenteniveau en (deels) op postcodeniveau geeft de monitor onder meer inzicht in:

- Het aantal internationale werknemers dat in een regio woont en werkt;
- In welke sector zij werkzaam zijn;
- Hoe lang zij in Nederland economisch actief zijn, zowel op korte termijn (in maanden) als lange termijn (in jaren);
- Waar ze vandaan komen, hoe oud ze zijn en hoe zij wonen: huishoudenssamenstelling, koop-/huurhuis en WOZ-waarde.

De data is beschikbaar voor de periode 2010-2020.

Looneisen definitie kenniswerker of arbeidsmigrant

Om binnen de groep internationale werknemers (zie definitie in Achtergrond) onderscheid te maken tussen kenniswerkers en arbeidsmigranten, hanteren we de volgende looneis:

- **Kenniswerker:** een internationale werknemer, waarbij een minimale looneis is gesteld (fiscaal loon: loon voor belastingen) voor twee leeftijdsgroepen en een minimaal aantal SV-dagen. De minimale looneisen per leeftijdsgroep zijn:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
< 30 jaar	€ 25.761	€ 25.985	€ 26.605	€ 27.109	€ 26.926	€ 27.860	€ 28.333	€ 28.813	€ 29.293	€ 29.929	€ 30.672
≥ 30 jaar	€ 35.128	€ 35.433	€ 35.867	€ 36.407	€ 36.723	€ 38.003	€ 38.648	€ 39.303	€ 39.953	€ 40.824	€ 41.840

- **Arbeidsmigrant:** een internationale werknemer die niet voldoet aan bovenstaande looneis voor kenniswerkers.

Meer informatie?

De adviseurs bij Decisio zijn gespecialiseerd in het thema internationalisering in Nederland. In de laatste jaren voerde Decisio verschillende onderzoeken uit aangaande de populatie internationals in Nederland. Als het gaat om hun economische situatie, maar ook op het gebied van onderwijs en huisvesting. Denk bijvoorbeeld aan haalbaarheidsstudies voor internationale scholen of huisvesting van arbeidsmigranten. Naast analyses over de populatie internationale werknemers in Nederland, voert Decisio ook de monitor naar internationale organisaties in Nederland uit.

Gerwin van der Meulen
Partner Decisio
g.vandermeulen@decisio.nl

Suzanne Steegman
Senior adviseur Decisio
s.steegman@decisio.nl

Opdrachtgever
Greenports Nederland

Projectteam Decisio
Gerwin van der Meulen
Suzanne Steegman
Peter Haanen
Sebastiaan Tieleman
Guus Kersten

Contactgegevens Decisio
Valkenburgerstraat 212
1011 ND Amsterdam
T 020 – 67 00 562
E info@decisio.nl
I www.decisio.nl

Bron foto voorzijde: Greenport Aalsmeer

5 april 2022

Uitnodiging 9 juni: werkbezoek aan huisvestingslocatie bij een agrarisch ondernemer in Noord-Limburg

Greenports Nederland en LTO organiseren op vrijdag 9 juni een werkbezoek bij een huisvestingslocatie voor internationale medewerkers op een agrarisch bedrijf. Geïnteresseerden die te maken hebben met het thema 'huisvesting internationale medewerkers' zijn dan welkom bij het agrarisch bedrijf **Neessen Aardbei- en Aspergeplanten** in Grashoek (Noord-Limburg). Het werkbezoek is onderdeel van een reeks van drie bedrijfsbezoeken in Nederland. Eerder werd een bezoek gebracht aan een grootschalige huisvestingslocatie in Zeewolde.

Programma

Het werkbezoek begint op 9 juni om 10.00 uur (van 10.00 uur tot 12.00 uur) met een ontvangst op het bedrijf van Inge van Haastert-Neessen in Grashoek. Zij geeft een presentatie en verzorgt de rondleiding op het bedrijf. Ook is er een woord van Nees van Wolfswinkel, voorzitter van de 'Bestuurlijke tafel huisvesting internationale medewerkers' van Greenports Nederland. Wethouder Rob Wanten van de gemeente Peel en Maas is aanwezig om vanuit de gemeente het huisvestingsbeleid toe te lichten.

Met de werkbezoeken wordt een inzicht gegeven in de diversiteit van huisvestingslocaties. Daarnaast krijgt men inzicht in hoe zaken in een betreffende regio of gemeente zijn aangepakt, maar ook welke lessen hieruit geleerd zijn.

Aanmelden en doelgroep

U kunt zich aanmelden voor dit werkbezoek via dit [aanmeldformulier](#). Wees er op tijd bij, er is ruimte voor ongeveer vijftig deelnemers. De doelgroep van het werkbezoek zijn gemeentebestuurders, ambtenaren die huisvesting arbeidsmigranten in hun portefeuille hebben en geïnteresseerde ondernemers. Na aanmelding ontvangt u van ons een bevestiging met het programma.

Graag tot ziens op vrijdag 9 juni!

Met hartelijke groet,
Namens de transitietafel huisvesting internationale werknemers Greenports Nederland
Annemiek de Man en Nicole Alberts
06-12888747

